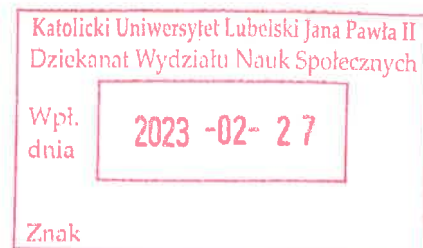

Dr hab. Iwona Janicka, prof. UŁ
Instytut Psychologii
Uniwersytet Łódzki

Łódź, 22.02.2023r.

Recenzja dorobku habilitacyjnego doktora Pawła Brudka

1. Informacje ogólne o Habilitancie

Dr Paweł Brudek jest absolwentem Uniwersytetu Opolskiego i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Tytuł magistra teologii otrzymał na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, w 2006r., a tytuł magistra psychologii (z wyróżnieniem) na Wydziale Nauk Społecznych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, w 2011 roku. Rozprawę doktorską, przygotowaną pod kierunkiem prof. dr hab. Stanisławy Steuden, obronił z wyróżnieniem w 2016 r. W 2022 roku ukończył czteroletni kurs psychoterapii, atestowany przez Sekcję Naukową Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, realizowany przez Katedrę Psychoterapii Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum, w Krakowie.

Od 2016 pracował na stanowisku asystenta, a od 2018 pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Psychologii Klinicznej Instytutu Psychologii na Wydziale Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Od 2021 roku podjął dodatkowe zatrudnienie w Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie, gdzie prowadzi zajęcia dydaktyczne i uczestniczy w realizowaniu grantu badawczego.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Dr Paweł Brudek, jako osiągnięcie naukowe będące podstawą wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, przedłożył cykl 10 (anglojęzycznych) artykułów, które mieszczą się w obszarze tematycznym zatytułowanym: *Pomyślnie starzenie się: wymiary, czynniki, mechanizmy. Perspektywa teorii gerotranscendencji Larisa Tornstama*. Zostały one opublikowane w stosunkowo krótkim czasie - w latach 2018-2022 i w znaczących czasopiśmie. Zgodnie z podanymi w autoreferacie danymi, Impact Factor dla 10 artykułów,

zgłoszonych jako osiągnięcie, wynosi od 1,288 do 3,718. Habilitant przedstawił publikacje, w sumie, za 1080 punktów (dwie za 70 pkt.; sześć za 100 pkt.; jedną za 140 pkt.; jedną za 200 pkt.). W siedmiu artykułach jest pierwszym autorem, dwa zostały przygotowane samodzielnie, a w jednym jest drugim autorem. Wskaźniki cytowań wykazały, że artykuły są rozpoznawane, choć wyraźniej na gruncie polskim.

Osiągnięcie naukowe dotyczy pomyślnego starzenia się ujmowanego, zgodnie z koncepcją L. Tornstama, jako dojrzewanie ku gerotranscendencji. Habilitant przeprowadził interpretację psychologiczną modelu Tornstama. Dokonał oceny seniorów odnośnie do takich zmiennych jak postawa wobec śmierci, poczucie własnej godności, humor, wsparcie społeczne i jakość relacji partnerskiej. Uznał je za ważne w adaptacji do starości i dobrze reprezentujące trzy konstrukty w teorii Tornstama: egzystencjalno-duchowy, osobowościowy i społeczny. Do egzystencjalno-duchowego zakwalifikował postawę wobec śmierci, do osobowościowego – poczucie własnej godności oraz style humoru, a do relacyjnego - wsparcie społeczne i satysfakcję ze związku. Wyniki badań zostały przedstawione w artykułach, które można przyporządkować do wspomnianych trzech konstruktów wg Tornstama.

Do pierwszego - egzystencjalno-duchowego - należą badania zawarte w dwóch artykułach. Pierwszy z nich (opublikowany w *OMEGA—Journal of Death and Dying*, 2019) dotyczył oceny postawy wobec śmierci. Habilitant uzasadnił, że zależy ona od zmiennych osobowych – poczucia sensu życia oraz mądrości. Przeprowadzone analizy pozwoliły na wnioskowanie, że poczucie sensu życia i mądrość pozwalają przewidywać postawę wobec śmierci u osób w drugiej połowie życia. Jednocześnie mądrość okazała się istotnym mediatorem związku pomiędzy poczuciem sensu życia a wybranymi wymiarami postawy wobec śmierci. Należy zaznaczyć, że w przeprowadzonych badaniach zostało wykorzystane nowe narzędzie do oceny postawy wobec śmierci, w adaptacji własnej Habilitanta i współautorów.

Badania przedstawione w drugim artykule (opublikowanym w: *The International Journal for the Psychology of Religion*, 2019) obejmowały ocenę adaptacji do starości w sytuacji trudnej jaką jest długotrwała, o niepewnych rokowaniach, choroba onkologiczna. Ryzyko takiej choroby pojawia się częściej w średniej i późnej dorosłości, niż we wcześniejszych etapach życia i może zaburzać proces adaptacji do starości. Uważam te badania za szczególnie cenne. Co prawda nie dotyczą one postawy wobec śmierci, ale konfrontują osobę

z zagrożeniem życia jakie niesie choroba onkologiczna. Habilitant przyjął, że ważne w radzeniu sobie z chorobą są poczucie dobrostanu psychicznego i religijny system znaczeń, które zbadał u starszych pacjentów chorujących na nowotwór. Poczucie dobrostanu psychicznego potraktował jako ogólną miarę adaptacji do choroby i potwierdził empirycznie, że zależy ona od religijnych i niereligijnych strategii radzenia sobie. Uzasadnił, że zasoby religijne i niereligijne mogą moderować związek między religijnym systemem znaczeń i oceną choroby a dobrostanem psychicznym starszych pacjentów. Wyniki te sugerują, że zarówno czynniki religijne (religijność i religijne radzenie sobie), jak i czynniki niereligijne (ocena choroby i niereligijne radzenie sobie) mogą działać wspólnie, wpływając na samopoczucie starszych pacjentów onkologicznych.

Drugi obszar badań został poświęcony ocenie znaczenia, w adaptacji do starości, wymiarów osobowościowych poczucia własnej godności (*Psychology of Religion and Spirituality*, 2022) i humoru (*Journal HUMOR*, 2021), a także dotyczył związku między humorem jako wymiarem mądrości a lękiem (*Journal HUMOR*, 2022).

Habilitant zweryfikował empirycznie model relacji między wybranymi zasobami osobowymi tj. religijnym systemem znaczeń, mądrością a poczuciem własnej godności (szacunek wobec samego siebie, zaufanie do siebie i swoich możliwości, pełna akceptacja siebie). Zaprezentowane (w: *Psychology of Religion and Spirituality*, 2022) badania miały charakter podłużny z trzykrotnym pomiarem, co daje możliwość wnioskowania o zmianie, w czasie, wspomnianych zmiennych. Niniejsze badanie wykazało, że zasoby osobiste takie jak religijny system znaczeń i mądrość są predyktorami poczucia własnej godności u osób w drugiej połowie życia. Ponadto, dostarczyło przekonujących dowodów na pośredniczącą rolę mądrości w związku między religijnością, rozumianą w kategoriach systemu znaczeń, a poczuciem własnej godności. Należy zaznaczyć, że są to badania, do których Habilitant zastosował nowe narzędzie psychologiczne - Kwestionariusz Poczucia Własnej Godności, którego jest współautorem.

Kolejna zmienna osobowościowa – humor - słusznie została wybrana i uzasadniona jako ważna dla zachowania dystansu wobec sytuacji trudnych i radzenia sobie z nimi. Tego rodzaju efekty są niezbędne dla pozytywnej percepcji zmian i niedogodności związanych ze starzeniem się. W opisanych badaniach (*Journal HUMOR*, 2021) Habilitant potraktował style humoru jako wskaźniki pomyślnego starzenia się, zorientowanego na dojrzewanie ku gerotranscendencji. W proponowanym modelu empirycznym poszukiwał związku między

zasobem osobowym, określanym jako perspektywa gerotranscendentna, a stylami humoru przy moderującej roli generatywności i mądrości. Model ten został uzasadniony empirycznie. Badania uważam, za nowatorskie również dlatego, że wymagały zastosowania nowego narzędzia do badania gerotranscendencji. Habilitant adoptował, do warunków polskich Skalę Gerotranscendencji Typu 2 (Gerotranscendence Scale Type 2 – GST2).

W artykule (zamieszczonym w *Journal HUMOR*, 2022) wyjaśnił rozumienie humoru jako wymiaru mądrości. Połączenie mądrości z humorem potraktował jako ważny zasób w radzeniu sobie z lękiem przed COVID-19. Rezultaty z badań potwierdziły moderującą rolę lęku uogólnionego w związku pomiędzy humorem a lękiem przed COVID-19, u osób w okresie średniej i późnej dorosłości. Na szczególne uznanie zasługuje ocena wyników z wykorzystaniem badania o charakterze podłużnym, z trzykrotnym pomiarem.

Proces starzenia się wiąże się zwykle z poczuciem deficytu relacji interpersonalnych oraz wsparcia społecznego. Natomiast liczne badania dokumentują, że bliskie relacje są najsilniejszym korelatem zdrowia i jakości życia. Dlatego szczególnie doceniam, że Habilitant uwzględnił, w modelu adaptacji do starości, znaczące zmienne relacyjne - satysfakcję ze związku i wsparcie społeczne. Zakwalifikował je do trzeciej kategorii - społecznej, wg Tornstama.

Habilitant zweryfikował występowanie zależności między cechami osobowości (ocenianymi kwestionariuszem do pomiaru Wielkiej Piątki) a satysfakcją ze związku seniorów (*Ageing & Society*, 2021). Nowym podejściem, w proponowanym modelu, było wprowadzenie przebaczenia jako mediatora analizowanej zależności. Rezultaty badań upoważniają do wnioskowania, że może ono ograniczać neurotyzm, a wzmacniać ekstrawersję, sumienność i ugodowość, co ma znaczenie dla satysfakcji z bliskiej relacji, ważnej w procesie adaptacji do starości. Z kolei wspierające relacje społeczne wymagają dysponowania określonymi zasobami osobistymi. Habilitant uznał, że są to religijność i mądrość (*Aging & Mental Health*, 2021). Religijny system znaczeń może wspomagać adaptację do starości w obszarze społecznym. Natomiast mądrość okazała się istotnym mediatorem zależności między religijnym systemem znaczeń a wsparciem społecznym. Habilitant uzasadnił pozytywny związek religijności z mądrością.

Habilitant ma kompetencje w zakresie adaptacji narzędzi psychologicznych. W zgłoszonym osiągnięciu naukowym zostały podane artykuły dotyczące polskiej adaptacji

trzech narzędzi, ważnych do badania psychologicznego osób w wieku średniej i późnej dorosłości oraz oceny pomyślnego starzenia się. Należą do nich:

- Kwestionariusz Postawy Wobec Śmierci (Death Attitude Profile-Revised – DAP-R) - (*OMEGA—Journal of Death and Dying*, 2018),
- Skala Gerotranscendencji Typu 2 (Gerotranscendence Scale Type 2 – GST2) - (*Psychiatria Polska*, 2021),
- Samoopisowa Skala Mądrości (Self-Assessed Wisdom Scale – SAWS) - (*Psychiatria Polska*, 2022).

Narzędzia te mogą być wykorzystywane w badaniach naukowych. Spełniają oczekiwane wymagania psychometryczne. Należy zaznaczyć, że Skala Mądrości (SAWS) i Skala Gerotranscendencji Typu 2 - GST2 - to jedyne, dostępne w Polsce, narzędzia służące do pomiaru mądrości i perspektywy gerotranscendentnej.

Ogólne ujęcie projektu badawczego Habilitanta może stanowić wielowymiarowy *model adaptacji do starości* (Autoreferat, rysunek 1, s.42), gdzie zaproponowane zmienne niezależne zostały przyporządkowane do dwóch kategorii: zasoby osobiste oparte na znaczeniu (religijny system znaczeń, osobisty profil sensu i perspektywa gerotranscendentna) oraz zasoby psychiczne (generatywność, mądrość, przebaczenie i radzenie sobie). W opisach wyników badań własnych Habilitant traktuje je łącznie jako zasoby osobowe.

Podsumowanie osiągnięcia habilitacyjnego

Pozytywnie oceniam osiągnięcie naukowe doktora Pawła Brudka będące podstawą ubiegania się o wszczęcie postępowania habilitacyjnego. Zaprezentowane wyniki mają charakter nowatorski i mieszczą się w przedmiocie głównego osiągnięcia. Koncepcja badań została oparta na założeniach teorii gerotranscendencji. Zidentyfikowano zmienne osobowe i zasoby ważne dla pomyślnego starzenia się.

Przedstawione wyniki badań uprawniają do wnioskowania o adaptacji do starości rozumianej jako stan i dotyczącej efektu, który Habilitant przewiduje, że będzie pozytywny (*pomyślne starzenie się*), ale też jako proces. To drugie ujęcie wymagało obserwacji zmian w czasie. Pozwoliły na to przeprowadzone przez Habilitanta badania podłużne. Uważam je za szczególnie cenne. Opisane w artykułach wyniki badań mają dobre ugruntowane teoretyczne, co zostało doskonale przedstawione również w autoreferacie. Pozwalają na

wyjaśnienie przejawów egzystencjalno-duchowych, osobowościowych i relacyjnych, pomyślnego starzenia.

Istotny wkład w osiągnięciu habilitacyjnym stanowi adaptacja metod pomiaru trzech zmiennych, dotychczas słabo eksplorowanych na gruncie polskim, tj.: postawy wobec śmierci, perspektywy gerotranscendentnej i mądrości. Pozwoliło to na zrealizowanie złożonego projektu badawczego.

Uzyskane wyniki inspirowały Habilitanta do krytycznej ich oceny, formułowania kolejnych pytań, co widoczne jest we wnikliwie przedstawionych ograniczeniach badań własnych.

Niewątpliwym atutem zgłoszonego osiągnięcia jest możliwość przełożenia wyników badań na grunt praktyki psychologicznej. Habilitant wskazał na obszary funkcjonowania psychologicznego seniorów, które potrzebują wsparcia w procesie starzenia się. Pomocne może być prowadzenie specjalnych zajęć dla seniorów, zorientowanych na rozwijanie i umacnianie zasobów duchowych, osobowych i społecznych. Za ważne uznał także projektowanie i organizowanie szkoleń dla osób, które pomagają seniorom lub są zaangażowane w ich profesjonalną opiekę (psychologów, lekarzy, pielęgniarek).

3. Ocena pozostałej aktywności naukowo-badawczej (niewchodzącej w skład głównego osiągnięcia)

3.1. Opublikowane monografie naukowe

- brak

3.2. Opublikowane rozdziały w monografiach naukowych

Habilitant jest współautorem 10 rozdziałów w monografiach naukowych, w tym czterech anglojęzycznych (opublikowanych w 2017 i 2019r.) i sześciu polskich (opublikowanych w latach 2016–2019). Problematyka tych prac dotyczy zdrowia, struktur znaczeniowych u pacjentów z chorobą onkologiczną, pozytywnego funkcjonowania psychicznego osób starszych, znaczenia religijności u chorych na nowotwór, postawy wobec śmierci, przebaczenia, religijności małżonków i poczucia godności.

Przed doktoratem (w latach 2010 - 2016) Habilitant opublikował jako autor i współautor 15 rozdziałów w monografiach pod redakcją.

3.3. Członkostwo w redakcjach naukowych monografii

Dr Paweł Brudek jest współredaktorem naukowym dwóch monografii, które ukazały się w 2019 i 2022r. oraz dwóch - przed doktoratem (w 2015r.)

3.4. Opublikowane artykuły w czasopismach naukowych, po obronie rozprawy doktorskiej

Dr Paweł Brudek jest autorem i współautorem w sumie 28 artykułów w języku polskim i angielskim, w tym 22 opublikowanych w latach 2016-2018 (20 z listy B i 2 z listy C) oraz 6 artykułów z 2019r., których punktacja mieści się w obszarze od 20 do 140 pkt.

Jest autorem i współautorem adaptacji, do warunków polskich, 4 narzędzi (poza wymienionymi w osiągnięciu habilitacyjnym). Są to: Kwestionariusz Satysfakcji Małżeńskiej dla Osób Starszych, Kwestionariusz Poczucia Własnej Godności – KPWG-3, Trzywymiarowa Skala Mądrości - SD-WS, Skala Przebaczenia Małżeńskiego.

Należy zaznaczyć, że publikacje po doktoracie nawiązują do obszarów tematycznych zawartych w głównym osiągnięciu. Wskazuje to na ukierunkowany rozwój zainteresowań badawczych Habilitanta. Dotyczy to również jego kolejnych artykułów, które podał jako obecnie procedowane w czasopismach: Aging & Mental Health (100 punktów wg wykazu MEiN); Advances in Cognitive Psychology (100 punktów wg wykazu MEiN); Journal of Modern Science (100 punktów wg wykazu MEiN) i Death Studies (70 punktów wg wykazu MEiN) .

Podsumowanie aktywności publikacyjnej (po doktoracie)

Dr Paweł Brudek opublikował łącznie (nie licząc 10 artykułów głównego osiągnięcia) 39 artykułów (w języku polskim i angielskim). Ponadto, był współredaktorem naukowym dwóch recenzowanych monografii. Do 2019 roku uzyskał w sumie 371 punktów. Po roku 2019 suma punktów (nie wliczając tych za osiągnięcie habilitacyjne) wyniosła 480.

Wliczając artykuły wykazane jako główne osiągnięcie - sumaryczny IF = 31,240; IF5= 35,259 - dla wszystkich publikacji (po doktoracie)

4. Ocena prac w zespołach badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów

pozytywnie oceniam zaangażowanie Habilitanta w obecne jak i wcześniejsze prace w zespołach badawczych związanych z realizacją projektów.

Aktualnie jest wykonawcą w projekcie badawczym Narodowego Centrum Nauki (DIANA 2) - *Czynniki modyfikujące zachowanie świadków cyberprzemocy. Badania polsko-litewskie* (2020/38/L/HS6/00607). Projekt trwa od 07.07.2021 do 06.07.2024. Badania obejmują dwa konteksty kulturowe: polski i litewski.

Wcześniej (przed doktoratem) uczestniczył w realizacji międzynarodowego projektu badawczego: *Evaluation of the Psychometric Characteristics of the Marital Offence-Specific Forgiveness Scale in Different Countries*, co wymagało współpracy z: Giorgià Paleari (University of Bergamo – Włochy); Camillo Regalià (Catholic University of Milan – Włochy); Frankiem Fincham (Florida State University – USA). Efektem tej współpracy była adaptacja do warunków polskich skali do badania przebaczenia małżeńskiego: *The Marital Offence Specific Forgiveness Scale – MOFS* autorstwa ww. badaczy.

5. Aktywny udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych

Aktywność konferencyjna doktora Pawła Brudka jest imponująca. Wyniki swoich badań prezentował na 47 polskich i 5 międzynarodowych konferencjach. Wygłosił 3 wykłady na zaproszenie organizatorów. Biorąc pod uwagę również udział w konferencjach, przed doktoratem, to było ich w sumie aż 130.

6. Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

Dr Paweł Brudek jest obecnie członkiem czterech organizacji naukowych: Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, Polskiego Towarzystwa Psychogeriatrycznego, Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Pastoralnej.

7. Odbyte staże w instytucjach naukowych lub artystycznych w tym zagranicznych z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru

Dr Paweł Brudek odbył dwa staże naukowe. Pierwszy (w 2017r.) w Akademii Prawa Kanonicznego w Brnie w Republice Czeskiej działającej pod auspicjami Papieskiego Instytutu Teologicznego Jana Pawła II dla Nauk o Małżeństwie i Rodzinie w Rzymie. Staż mimo, że krótki (tygodniowy), wymagał dużej aktywności. Habilitant wygłosił cztery wykłady na temat satysfakcji z małżeństwa w biegu życia (w ramach cyklu: *Correlates and Predictors of Marital Satisfaction in Early, Middle and Late Adulthood. Psychological Perspectives*)

oraz przeprowadził warsztaty psychologiczne dla uczestników studiów podyplomowych z zakresu małżeństwa i rodziny. Drugi staż (w 2021r.) miał miejsce w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego (UO). Koordynatorem stażu był dr hab. Dariusz Krok, prof. UO – kierownik Zakładu Psychologii Zdrowia i Profilaktyki. Staż dotyczył wymiany naukowej i poszerzenia wiedzy z zakresu problematyki systemu znaczeń – jego rozumienia na gruncie psychologii. Efektem był wspólny (z dr hab. D. Krokiem, prof. UO) artykuł. Należy zaznaczyć, że w ramach stażu Habilitant uczestniczył w seminariach doktorskich oraz prowadził zajęcia dydaktyczne w UO.

8. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Dr Paweł Brudek jest członkiem redakcji Family Forum i redakcji Liturgia Sacra. W tym drugim zespole redakcyjnym jest odpowiedzialny za artykuły z obszaru nauk społecznych.

9. Recenzowanie prac naukowych lub artystycznych

Dr Paweł Brudek był wielokrotnie powoływany na recenzenta przez Redakcję 7 czasopism zagranicznych i 3 polskich. Napisał w sumie 16 recenzji naukowych. Świadczy to o wysokiej ocenie Jego kompetencji naukowych.

10. Uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych

Brak

11. Udział w zespołach badawczych realizujących projekty badawcze

Wysoko oceniam aktywność w projektach badawczych. Są one realizowane we współpracy z jednym zagranicznym i czterema polskimi ośrodkami. Habilitant współpracuje (od 2020r.) z Wydziałem Nauk o Zdrowiu (*Health Sciences Faculty*) Cesar Popular University w Kolumbii przy projekcie *Psychosocial Factors of the Sense of Self-dignity in Older Adults. International Research*. Koordynatorem projektu, po stronie kolumbijskiej, jest Alejandra Sixley Linero Hidalgo. Pozostałe cztery projekty oparte są na współpracy naukowo-badawczej z: Akademią Ekonomiczno-Humanistyczną (AEH) w Warszawie (projekt: *Przebaczenie, mądrość i humor a psychospołeczne funkcjonowanie osób w drugiej połowie życia. Perspektywa teorii gerotranscendencji Larsa Tornstama*); Katedrą Pedagogiki Społecznej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie (projekt:

Wybrane aspekty psychospołecznego funkcjonowania Polaków w czasie pandemii); Uniwersytetem Łódzkim (*grant: Postawy wobec własnej starości. Identyfikacja nowych wymiarów pozytywnego starzenia się*); Katedrą Onkologii i Radioterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (*Duchowe i religijne aspekty funkcjonowania osób chorych onkologicznie*). Wszystkie te projekty Habilitant realizuje niemalże jednocześnie, ponieważ ich rozpoczęcie datowane jest na lata 2020-21.

Należy zaznaczyć, że po doktoracie, uczestniczył również w pracach naukowo-badawczych związanych z sześcioma wewnętrznymi grantami KUL .

Ocena osiągnięć dydaktycznych

Dr Paweł Brudek prowadzi zajęcia dydaktyczne, na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, od 2011 roku - jako doktorant, od 2016 roku - jako asystent, a od 2018 r. - jako adiunkt.

W swoim podstawowym miejscu pracy (KUL) realizuje bardzo dużo i różnorodnych zajęć dydaktycznych. Dotyczą one psychologii rozwojowej, społecznej, klinicznej, ogólnej, diagnozy psychologicznej, poradnictwa psychologicznego a nawet statystyki. Są to wykłady (10 wykładów w tym dwa w języku angielskim i jeden dla doktorantów, na Wydziale Filozofii), ćwiczenia , laboratoria , konwersatoria, proseminarium i seminarium magisterskie.

W czasie studiów doktoranckich, w 2015 r., uczestniczył w programie ERASMUS+ dla doktorantów w Preston, w Wielkiej Brytanii.

Dr Paweł Brudek ma duże doświadczenie, które pozwoli mu na kierowanie pracami naukowymi. Był promotorem pomocniczym w trzech, pomyślnie ukończonych, przewodach doktorskich na Uniwersytecie Opolskim. Obecnie jest promotorem pomocniczym w trzech przewodach doktorskich na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Tematy rozpraw doktorskich mieszczą się w obszarze zainteresowań i kompetencji naukowych Habilitanta. Ponadto był wielokrotnie powoływany na recenzenta prac magisterskich (zrecenzował 43 prace magisterskie).

Dr Paweł Brudek doskonalił swoje umiejętności psychologiczne oraz dydaktyczne. Odbył szkolenia prowadzone przez Pracownię Testów Psychologicznych PTP i Pracownię Testów Psychologicznych i Pedagogicznych. Pozwalają one legitymować się odpowiednimi zaświadczeniami oraz uprawnieniami związanymi z diagnozą psychologiczną. Szkolenia były poświęcone zasadom stosowania i interpretacji - Minnesockiego Wielowymiarowego

Inwentarza Osobowości – MMPI-2, Skali Inteligencji Stanford-Binet, Testów w diagnozie neuropsychologicznej.

Ocena osiągnięć organizacyjnych

Wysoko oceniam działalność organizacyjną Habilitanta na rzecz rozwoju nauki i społeczności akademickiej. Zorganizował 6 Konferencji Naukowych, w tym dwie międzynarodowe, gdzie pełnił rolę członka Komitetu Organizacyjnego (trzy konferencje) i członka Komitetu Naukowego (dwie konferencje) oraz przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego (jedna konferencja).

Jest członkiem dwóch Komisji w Instytucie Psychologii - Komisji ds. Ewaluacji Procesu Dyplomowania i Komisji Etyki Badań Naukowych oraz jednej Wydziałowej Komisji Stypendialnej, gdzie pełni rolę koordynatora. Jest również opiekunem studentów psychologii.

Ocena osiągnięć popularyzujących naukę lub sztukę

Jako osiągnięcie popularyzujące naukę Habilitant podał książkę (wydaną w 2019r.) na temat duszpasterstwa młodzieży, której jest redaktorem naukowym. Wskazał też na 18 artykułów popularnonaukowych opublikowanych (przed doktoratem) na łamach czasopisma *Trzeźwymi Bądźcie* wydawanym przez Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu. Te publikacje łączą zainteresowania teologiczne i psychologiczne Habilitanta. Dotyczą choroby alkoholowej, profilaktyki uzależnienia od alkoholu oraz znaczenia małżeństwa, rodziny, miłości i wiary.

Za szczególnie cenne uważam jednak wykorzystywanie wiedzy naukowej i umiejętności Habilitanta w działaniach praktycznych, polegających na prowadzeniu warsztatów oraz świadczeniu profesjonalnej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej osobom starszym, w Klubie Seniora JESTEM, w Lublinie.

Nagrody, wyróżnienia

Habilitant otrzymał 7 stypendiów naukowych oraz dwie nagrody indywidualne II stopnia Rektora KUL za oryginalne i twórcze osiągnięcia (w 2019 i w 2020r.) i dwie nagrody im. Prof. Josepha B. Sidowskiego za publikacje z listy Journal Citation Index (JCI) – w 2019 i w 2021r.

Konkluzja końcowa

Pozytywnie oceniam osiągnięcie habilitacyjne doktora Pawła Brudka. Wybrany cykl publikacji zasługuje na uznanie i spełnia wymogi ustawowe stawiane habilitantom. Problematyka w nim zawarta jest oryginalna i związana ze zgłoszonym tematem. Wyniki badań zostały dobrze udokumentowane i stanowią znaczący i wartościowy wkład w rozwój dyscypliny. Wysoko oceniam również pozostały dorobek naukowy oraz działalność dydaktyczną i organizacyjną. Wnioskuje o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie – psychologia.

